

СИЛЛАБУС

2025-2026 оқу жылының күзгі семестрі

білім беру бағдарламалары:

7M02217 – Шығыстану

7M03115-Аймақтану

7M02310-Шығыс тілдері

7M02302-Аударма жұмысы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт сабақтар (ЗС)		
12512 Шетел тілі (кәсіби)	4	-	5	-	5	7
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
<i>Оффлайн</i>	НП (Негізгі пән).МІ: Ғылым тарихы мен философиясы модулі. ЖООК. Жоғары оқу орны компоненті.	Практикалық	Тренингтер, дөңгелек үстел, пікірталас, дебат, кейстермен жұмыс, рөлдік ойындар және т.б.	Стандартты, жазбаша емтихан (Оффлайн)		
Дәріскер (лер)	Мулдабекова К.Т.					
e-mail:	kamshat11@mail.ru					
Телефоны:	+77015953111					
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты:	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)				
шетел тіліндегі сөйлеу мәнерінің әртүрлі түрлерінде практикалық дағдыларды	Тыңдау. Тыңдалған ақпараттың негізгі мағынасын немесе кейбір бөлігін тез немесе орташа сөйлеу қарқынымен түсінеді және пайымдайды.	1.1 Таныс және бейтаныс тақырыптар бойынша дәріс материалын, аудио және бейнематериалдарды қабылдайды.				
		1.2 Басқалар айтқан идеяларды және дәрістер мен аудио және бейне материалдарда берілген ақпаратты түсінеді және жауап береді.				

қалыптастыру . Оқу курсы қазіргі жаһандық кеңістіктегі ақпаратты қабылдау, түсіну және аудару, өз зерттеулерін сынақтан өткізу үшін ғылыми іс-шараларға қатысу қабілетін қалыптастырады. Пән шетел тілін білім берудің халықаралық стандарттарына сәйкес құзыреттерді жетілдіруге бағытталған.	2 Сөйлеу. Күнделікті және кәсіби тақырыптар бойынша әңгімелесуге дайындықсыз қатысады. Мамандыққа байланысты бірқатар мәселелер бойынша өз көзқарасын баяндайды.	2.1 Ғылыми мақалаларды, лекцияларды және ауызша баяндамаларды және т.б. ғылыми фактілер мен идеяларды түсіндіре алады және қорытындылайды. 2.2 Кәсіби және жалпы ғылыми лексиканы біледі.
	3. Оқу. Шет тіліндегі мамандық бойынша ғылыми түпнұсқалық мәтіндердің негізгі мағынасын түсінеді.	3.1 Ғылыми мақалалардан қажетті ақпаратты табады. 3.2 Оқыған ақпаратты талдап, оқығанына сыни баға береді.
	4. Жазу. Ғылыми мақалалар, әртүрлі эсселер түрлерін шет тілінде жазады, түйіндеме жасайды және басқа елдердің ғалым-әріптестерімен іскерлік хат алмасады.	4.1 Пікір мен ойды білдіру үшін жазбаша тапсырмаларды орынду үшін анық және дәйекті жазу әдістерін меңгереді. 4.2 Шет тілінде жазбаша ойын дұрыс және логикалық түрде жеткізе алады
	5. Шет тілінде презентациялар мен жоба жұмысын дайындайды.	5.1 Өтілген материалды презентация мен жоба жұмысын жазуға қолданады және жаңа идеяларды тудырады. 5.2 Мультимедиялық құралдармен және шет тіліндегі қосымшалармен (Multitran, Reverso Context және т.б.) жұмыс істеу дағдылары бар.
	Пререквизиты	Бакалавриаттың 1 курсына «Шетел тілі».
Постреквизиты	Магистратура студенттері алған білімдерін кәсіби жазбаша және ауызша коммуникацияда қолдана алады, сонымен қатар Ph.D дәрежесін ала алады.	
Оқу ресурстары	<p>Әдебиеттер: Негізгі</p> <p>Latham-Koenig, C English File. Intermediate teacher's guide [Text]: with teacher's resource centre / Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden, Jerry Lambert; with Anna Lowy.- fourth edition.- New York: Oxford University Press, 2019.- 217.</p> <p>2. Nina Brown, Thomas McIlwraith, Laura Tubelle de González. PERSPECTIVES: AN OPEN INTRODUCTION TO CULTURAL ANTHROPOLOGY, 2020 y.</p> <p>House, J. The basics translation [Text] / Juliane House.- New York: Routledge, 2018.- 210 p</p> <p>Қосымша:</p> <p>1. Martin Hewings. Advanced Grammar in Use. The 4th edition. Cambridge University Press. 2023, 720 p.</p> <p>2. Gerald J. Alred, Charles T. Brusaw, Walter E. Oliu. Handbook of technical writing. The ninth Edition Macmillan, 2020. 129 p.</p> <p>3. Paul Dummett and John Hird. Oxford EAP. Pre-Intermediate. B1. A course in English for Academic Purposes. Oxford University Press. 2020, p. 167.</p> <p>4. Articles, papers on specialty.</p> <p>Интернет-көздері:</p> <p>1. MOOC: Academic Writing: The Structure of a Research Paper. на платформе open.kaznu.kz.</p> <p>2. https://www.ebooks.com > en-us</p>	

3. <http://dictionary.cambridge.org>
4. <http://www.ditext.com/russell/russell.html>
5. <http://www.fallacyfiles.org/taxonomy.html>

Пәннің академиялық саясаты

Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді

Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.

Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.

Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. карамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail +77015953111 телефоны / e-mail: kamshat11@mail.ru немесе MS Teams-тегі бейнеконференция арқылы кенестік көмек ала алады.

MOOC интеграциясы (massive open online course). MOOC-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар MOOC-қа тіркелуі қажет. MOOC модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек..

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ MOOC-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі..

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің рейтингтік әріптік бағалау жүйесі			Бағалау әдістері		
Баға	Баллардың сандық баламасы	% мәнді егі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты камтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
A	4,0	95-100	Өте жақсы		
A-	3,67	90-94			
B+	3,33	85-89	Жақсы		
B	3,0	80-84	Қанағаттанарлық	Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	10
C+	2,33	70-74		Өзіндік жұмысы (үй тапсырмасын орындауы)	10
C	2,0	65-69		Жобалық және шығармашылық қызметі (презентация қорғау, эссе жазу) + практикалық сабақ	20
D+	1,33	55-59			

D	1,0	50-54	Қанағатт анарлықс ыз	Тест орындау + практикалық сабақ	20
FX	0,5	25-49	Қанағатт анарлықс ыз	Қорытынды бақылау (емтихан)	40
F	0	0-24		Жиынтығы	100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
Модуль 1. Introduction to the subject			
1	ПС 1 Text on speciality: 1. The origin of Oriental Studies 2. Translation theory as a scientific discipline Presentation and discussion	3	
1	ӨЖ. Text translation: Scientific method and methods of science. (Unit 1, reading practice)		
2	ПС 2. Text on speciality: 1. The Birth of English Oriental Studies 2. Formation and development of translation science: main trends in the development of translation in different historical eras Presentation and discussion	3	
2	ӨЖ. Text translation: What science is? MOOC: https://open.kaznu.kz/courses/course-v1:FP+2023s+2024_C2/about		
	МОӨЖ 1. МӨЖ 1 орындау бойынша кеңес беру. Тақырыбы: Presentation: Why I choose this profession		
3	ПС 3. Text on speciality: 1. The development of Oriental studies in Europe 2. Translation in the Middle Ages. Literal translation Presentation and discussion	3	
3	МӨЖ 1. Тақырыбы: «What I like and dislike in my future profession» (презентация қорғау)		
4	ПС 4. Text on speciality: 1. Problems and prospects of Oriental studies in England 2. Translation in the Renaissance. The principles of translation by Etienne Dolet and Martin Luther Presentation and discussion	3	8
4	ӨЖ. Physics: Its recent past and the lessons to be learned MOOC: https://open.kaznu.kz/courses/course-v1:FP+2023s+2024_C2/about		6
5	ПС 5. Text on speciality: 1. System concepts of English Orientalists	3	8

	2. The Classicist Period. Free Translation Presentation and discussion		
5	ӨЖ. Text translation:		6
5	МОӨЖ 2. МӨЖ 2 орындау бойынша кеңес беру: The industries where I can work as a specialist		
Module 2 Definition			
6	ПС 6. Text on speciality: 1. Formation of Oriental studies as a science 2. Cultural adaptation and free translation. "Adapting to our customs" Presentation and discussion	3	8
6	МӨЖ 2. Essay: "The industries where I can work as a specialist"		25
7	ПС 7. Text on speciality: 1. Traditionalism, traditions in the culture of the East 2. Romantic translation. The theory of untranslatability Presentation and discussion	3	8
7	ӨЖ Writing: The equipment which you usually use for your experimental work (less than 10 sentences)		6
8	ПС 8. Midterm work: 1. Rendering the text from English into Russian/Kazakh 2. Putting 6 questions on the content of the text	3	25
8	АБ 1		100
8	МОӨЖ 3. Reading: The exploration of an exotic planet		
9	ПС 9. Text on speciality: 1. Traditionalism and Traditions in Eastern Culture 2. The Golden Age of Translation Presentation and discussion	3	5
9	МООС: https://open.kaznu.kz/courses/course-v1:FP+2023s+2024_C2/about		
9	МОӨЖ4. МӨЖ 3 орындау бойынша кеңес беру. Тақырыбы: "The contribution of my master degree research for humanity"		
10	ПС 10. Text on speciality: 1. Common Problems: Oriental Studies in the Circle of Other Sciences 2. Translation theory as a scientific discipline. Prerequisites for the emergence and development of linguistic translation theory Presentation and discussion	3	5
10	МӨЖ 3: Тақырыбы: "The contribution of my master degree research for humanity". Презентация қорғау		25
11	ПС 11. Text on speciality: 1. The Medieval Sufi Brotherhood of Halvati in the Works of European and American Scholars 2. Definition of translation. The essence of translation	3	3

11	MOOC: https://open.kaznu.kz/courses/course-v1:FP+2023s+2024_C2/about		2
Module 3 Development			
12	ПС 12. Text on speciality: 1. Manuscript documents about the activities of the Crimean Khan Mengli-Girey 2. The creative nature of translation and the factors that influence the translator's freedom of choice Presentation and discussion	3	5
12	MOOC: https://open.kaznu.kz/courses/course-v1:FP+2023s+2024_C2/about		
12	МОӨЖ 5: МӨЖ 4 орындау бойынша кеңес беру. Эссе: "The goal and the objectives of master degree research"		
13	ПС13 Text on speciality: 1. The Culture of Ottoman Society: A Historical Perspective on Library and Publishing Activities 2. Translation as a process of interlingual or bilingual communication. The communicative model of translation Presentation and discussion	3	5
13	МӨЖ 4: Эссе жазу: "The goal and the objectives of my master degree research"		20
14	ПС 14. Text on speciality: 1. Modern Oriental Studies 2. Two stages in the translation process Presentation and discussion	3	5
14	МОӨЖ 6. Reading the texts on specialty and putting the questions		
15	ПС 15. Text on speciality: 1. The role of the English language in the modern world 2. Cultural contact in the translation process and the translator's task Presentation and discussion	3	5
15	МОӨЖ 7. АБ 2 орындау бойынша кеңес беру.		
16	АБ2: Defense of a report on the topic: My master degree research		20
АБ 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

Декан м.а.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша

Академиялық комитетінің төрағасы

Кафедра меңгерушісі м.а.

Дәріскер

Жолдасбекова Б.Ө.

Сарсенбай Ж.А.

Досмағамбетова Ж.Ж.

Мулдабекова К.Т.

МӨЖ критерийлері
Эссе

Критерий	Өте жақсы (Excellent)	Жақсы (Good)	Қанағаттанарлық (Satisfactory)
Мәтін мазмұнының эссе тақырыбына сәйкестігі	Мазмұны жүйелі және эссе тақырыбын толық ашады.	Мазмұны эссе тақырыбын жартылай ашады	Мазмұны эссе тақырыбын үстірт ашады.
Грамматика ережелерін сақтау	Грамматикалық ережелерді бұзу жоқ.	Мәтінді түсінуге кедергі келтірмейтін бірқатар грамматикалық қателер (5-тен көп емес) бар.	Мәтіннің мағынасын түсіну көптеген грамматикалық қателер (7-10) жіберіліп қиындатады.
Лексикалық құралдар	Қолданылған сөздік эссе тақырыбына сәйкес келеді, бірақ кейбір сөздерді дәлсіздікпен қолданған (2-3), немесе сөздік қоры шектеулі, бірақ сөздік қорды орнымен дұрыс пайдаланған.	Қолданылған сөздік эссе тақырыбына сәйкес келеді, бірақ кейбір сөздерді дәлсіздікпен қолданған (2-3), немесе сөздік қоры шектеулі, бірақ сөздік қорды орнымен дұрыс пайдаланған.	Қолданатын сөздік қоры шектеулі. Сөздік қорды қолдануда жиі ауытқулар болады, олардың кейбіреулері мәтінді түсінуді қиындатады (6-дан көп емес)
Орфография және тыныс белгілері	Емле қателері жоқ. Тыныс белгілерінің барлық ережелері сақталған.	Мәтінде 5-6 емле және тыныс белгілері болуы мүмкін.	Мәтінде көптеген тыныс белгілері мен емле қателер (7-8), бұл мәтіннің мағынасын түсінуді қиындатады
Логикалық	Материал қатан	Материал қатан	Материал қатан

Презентация критерийлері

Критерий	Өте жақсы (Excellent)	Жақсы (Good)	Қанағаттанарлық (Satisfactory)	Қанағаттанарлықсыз (Poor)
Грамматика ережелерін сақтау	Грамматикалық ережелердің бұзылмауы.	Сөйлеушіні түсінуге кедергі келтірмейтін бірқатар грамматикалық қателер бар (5-тен аспайды.)	Көптеген грамматикалық қателер (7-10) жіберіледі, бұл сөйлеушіні түсінуді қиындатады.	Грамматикалық ережелер сақталмаған және сөйлеушіні түсінуді қиындататын күрделі қателер бар.

<p>Логикалық құралдар</p>	<p>Қолданылатын лексика сөйлеу тақырыбына сәйкес келеді, сөздік қорды қолдануда ауытқулар жоқ.</p>	<p>Қолданылатын лексика сөйлеу тақырыбына сәйкес келеді, бірақ кейбіреулері дәлсіздікпен қолданған (2-3), сөздік қоры шектеулі, бірақ сөздер дұрыс пайдаланылған.</p>	<p>Қолданылатын сөздік қоры шектеулі; сөздік қорды қолдануда жиі ауытқулар болады, олардың кейбіреулері сөйлеушіні түсінуді қиындату мүмкін (6-дан көп емес).</p>	<p>Сөздік қорының шектеулі болуы сөйлеушінің не айтып тұрғанын түсінуді қиындатады.</p>
<p>Баяндаманың логикалық реттілігі мен бірізділігін сақтау</p>	<p>Материал қатаң логикалық реттілікпен берілген, байланыстырушы олағайлар мен кіріспе сөздер қолданылған. Баяндамашы кіріспе, негізгі бөлім және қорытындыны айқын көрсетеді.</p>	<p>Материал қатаң логикалық дәйектілікпен берілген. Баяндамашы кіріспе, негізгі бөлім және қорытындыны нақты анықтайды. Дегенмен, кіріспе сөздер мен жалғаулықтар сөйлеудің бір бөлігін екіншісінен ажырату үшін әрдайым қолданыла бермейді.</p>	<p>Материалды беруде реттілік қатаң сақталмаған, байланыстырушы жалғаулар мен кіріспе сөздер қолданылмаған. Кіріспе де, қорытынды да жоқ.</p>	<p>Материал ретсіз және сәйкес келмейтін түрде берілген. Сөз оралымдары (қыстырма сөз, шылау) мен кіріспе сөздер мүлдем жоқ. Кіріспенің, қорытындының және түйіннің қай жерде екенін түсіну қиын.</p>
<p>Айтылуы және еркін сөйлеуі</p>	<p>Фонетикалық қателер жоқ, барлық сөздер айқын және анық айтылады. Сөйлеу барысында үзіліс жоқ.</p>	<p>Айтылымда екі-үш қате және шағын үзілістер бар.</p>	<p>Сөйлеуде көптеген қателер және ұзақ үзілістер бар.</p>	<p>Сөйлеуде баяндаманың сапасына әсер ететін өрескел фонетикалық қателер мен өте ұзақ үзілістер бар.</p>
<p>Орындау сапасы</p>	<p>Сөйлеуші экранға да, жазбаларына да қарамайды.</p>	<p>Сөйлеуші анда-санда (екі немесе үш рет) экранға немесе оның жазбаларына қарайды.</p>	<p>Сөйлеуші экранға немесе оның жазбаларына 7-10 реттен көп қарайды.</p>	<p>Сөйлеуші үнемі экранға немесе оның жазбаларына қарайды.</p>